

МАТИЦА СРПСКА
ОДЕЉЕЊЕ ЗА КЊИЖЕВНОСТ И ЈЕЗИК

ЗБОРНИК
МАТИЦЕ СРПСКЕ ЗА СЛАВИСТИКУ

Покренут 1970. године
До књ. 25. (1983) под називом *Зборник за славистику*

Главни уредници
Од 1. до 43. књиге др Милорад Живанчевић,
од 44. до 53. књиге др Миодраг Сибиновић,
од 54—55. до 82. књиге др Предраг Пипер
Од 83. књиге др Корнелија Ичин

Уредништво
Др Николај БОГОМОЛОВ (Москва), др Петар БУЊАК, др Михаил
ВАЈСКОПФ (Јерусалим), др Дојчил ВОЈВОДИЋ, др Роналд ВРУН
(Лос Анђелес), др Жан-Филип ЖАКАР (Женева), др Александар
ЖОЛКОВСКИ (Лос Анђелес), др Јаромир ЛИНДА, академик Татјана
НИКОЛАЈЕВА (Москва), др Мицујоши НУМАНО (Токио), др Људмила
ПОПОВИЋ, др Тања ПОПОВИЋ, др Љубинко РАДЕНКОВИЋ, др Игор
СМИРНОВ (Констанц), академик Борис УСПЕНСКИ (Рим – Москва),
др Оге ХАНЗЕН-ЛЕВЕ (Беч – Минхен)

Главни и одговорни уредник
др КОРНЕЛИЈА ИЧИН

ISSN 0352-5007 | UDC 821.16+811.16(05)

ЗБОРНИК

МАТИЦЕ СРПСКЕ
ЗА СЛАВИСТИКУ

83

НОВИ САД • 2013

МАТИЦА СЕРБСКАЯ
ОТДЕЛЕНИЕ ЛИТЕРАТУРЫ И ЯЗЫКА

МАТИЦА СРПСКА
DIVISION OF LITERATURE AND LANGUAGE

СЛАВИСТИЧЕСКИЙ СБОРНИК
REVIEW OF SLAVIC STUDIES

83

НОВИ САД

САДРЖАЈ — CONTENTS — СОДЕРЖАНИЕ

СТУДИЈЕ И РАСПРАВЕ

Љубинко Раденковић, Словенска народна демонологија на синхроним и дијахроним плану	9
Дејан Ајдачић, Пагански богови љубави у словенским књижевностима	25
Душан Иванић, Мултирегионалност и међународна констелација српског реализма	39
Драган Бошковић, Културне последице и идеолошко-политичко залеђе идеје југословенске књижевности у (јужно)словенском контексту: интеркултурни и интерлитерарни одговор	49
Александра Корда-Петровић, Слика Балкана у чешкој путописној књижевности	61
Мирослав Топић, Петар Буњак, Метрички проблеми преводња српске народне епике на пољски језик	77
Слободан Ж. Марковић, Десанка Максимовић – посредник у књижевностима и културама словенских народа	109
Бојан Јовић, Шарло и Словени: Чарли Чаплин у поетикама словенских авангардиста између два рата	119
Гордана Јовановић, Неке језичке одлике новозаветних апокрифа српске редакције (на грађи протојеванђеља Јаковљевог)	133
Радмило Маројевић, Посесивне категорије у прасловенском језику (конкурентност посесивних падежа и посесивних суфикса) . .	147
Марта Бјелетић, Јасна Влајић-Поповић, Једнотомни етимолошки речник српског језика (методолошки аспект)	171
Стана Ристић, Стереотип домовине у заједничкој концептосфери појмова дома и мајке	181
Предраг Пипер, Граматика ексцептивности у српском и другим словенским језицима	199
Првослав Радић, Косовскометохијска словенска периферија између језичких архаизама и иновација	217
Срето Танасић, Слагање везника и партикула у координираним конструкцијама	229
Милош Ковачевић, Предикатски апозитив без непосредне везе с предикатом	243

Р а ј н а Д р а г и ћ е в и ћ, Глаголи са два префикса у српском језику с освртом на стање у другим словенским језицима	257
Д у ш к а К л и к о в а ц, Граматичка категорија лица код показних речи у српском језику	269
Регистар кључних речи	287
Упутство за припрему рукописа за штампу	289
Реч уредника	297
Рецензенти	298

Овај број Зборника Матице српске за славистику доноси реферате српских слависта за Петнаести међународни конгрес слависта (Минск 2013). Број је уредила претходна редакција.

Милош М. Ковачевић
 Универзитет у Београду
 Филолошки факултет
 mkovacevic31@gmail.com

ПРЕДИКАТСКИ АПОЗИТИВ БЕЗ НЕПОСРЕДНЕ ВЕЗЕ С ПРЕДИКАТОМ

Проведена синтаксичко-семантичка анализа предикатског апозитива (предикативног атрибута) показала је да се он у реченицу не мора уводити нити преко глагола у предикату, нити преко супстантивне ријечи у субјекту или објекту, него да се може реализовати и преко синтаксичке везе с глаголом у „субпредикату“, тј. може се уводити у реченицу преко секундарног предиката израженог глаголским прилогом. На тај начин остварује се синтагматска веза два кондензатора реченичног значења (глаголског прилога и предикатског апозитива), с тим што само један од та два кондензатора (и то глаголски прилог) има непосредну синтаксичку и семантичку везу с предикатом.

Кључне ријечи: предикат, секундарни предикат, предикатски апозитив, глаголски прилози, реченични кондензатор.

1. Реченични члан који овдје термилошко одређујемо као *предикатски апозитив* – а који репрезентује придјев *уморан* у реченици *Марко је дошао уморан* – издвојио је још крајем XIX вијека младограматичар Херман Паул, називајући га *предикативни атрибут* (*prädikatives Attribut*) уочавајући да се он среће како у грчком и латинском тако и у словенским језицима, и да су његове двије темељне особине: а) да представља скраћену (кондензовану) реченицу, и б) и да успоставља двоструку зависност: према супстантивној ријечи у *субјекту* или *објекту* реченице и према глаголу у *предикату* (PAUL 1880: 116). Те двије карактеристике овог синтаксичког члана у каснијим бројним граматикама и синтаксичким радовима у различитим словенским и несловенским језицима нису довођене у питање, него су добиле статус његових готово нужних особина¹.

¹ У литератури је већ констатовано да су се, слиједећи Х. Паула, на „мање или више аналоган начин, служећи се истом или сличном терминологијом, овом појавом бавили многи лингвисти нарочито писци граматика на материјалу разних језика. Међу њима су К. Бругман [K. Brugmann], Т. Маретић, А. Сеше [A. Sechhayel], А. Белић, А. Мусић, Ф. Травничек [F. Travníček], З. Клеменсјевич [Z. Klemensiewicz], И. Шнајдер [I. Schneider], ауторски пар Г. Хелбих – Ј. Буша [G. Helbig, J. Buscha] итд.“ (Милошевић 1987: 176).

